

M A G Y A R K U R I R

Indült Bécsből, Pénteken, September 1. sőjén, 1826.

Görög Ország.

Illy sok várokozás után végezetre hitelen tudósítások érkezének Görög országának jelenlévő állapotjáról. Az Augustus 26-dikán költ Triesti Observator, a következőket jelenti: — „

„E hónap 21-dikén egy szava-bévehető útas érkezett-meg ide a tengerről, a ki mindennek szemmel látott tanuja volt, a mit itt mond. Ezen útas az Archipelagusrol, 's utóbb megnevezve Syrából jött, a-honnét Jul. 31-dikén indult útnak. Ő, mint Útas egy Cs. K. hajón ülven, czzel Jul. 22-dikén Nápoli-di-Románia' kikötőhelyében tartózkodott. A hajó vasmatskákön állott. Nápoliban ekkor 10,000 emberből álló Görög sereg találtatott a Fiolokotróni vezérleése alatt, ki azt sürgette hogy menjenek elejibe Ibrahimnak, kőrölolly tudósítások érkeztek vala, hogy Nápoli felé folytainá útját: hanem a sereg nem állottak kívánságára, azt mondván, hogy ők nem távoznak-el Nápolinak falai között, mint hogy ennek oltalmazására szánták-el magokat, és nem arra, hogy a szabad mezőn ütközzenek-meg Ibrahimmal. — Nápoli várfalai mellett nagyon sok elnyomorodott Görög háznépek tanyáznak, holmi szegény katonakajbákbán, kik Morcának belső részeiről elfutván, itt kerestek magoknak menedéket.

„Nápoli vára bővölködik eleség' és hadi készületek dolgában. Ugyan ezen útas a mondott hajóval Jul. 23-dikán Nápoli-diamondott hajóval egy Anglus Brigántin Malvária előtt egy Anglus Brigántinnal találkozáván ennek Kapitánya né-

kiek azt mondta, hogy a Brigantine, hadi szükséges készületekkel van terhelve, 's hogy ő ezeket Nápoli-di-Romániába szállítja Londonból, a-honnét 44 napok előtt evezett-el. Ezen Brigantine Jul. 24-dikén Tinóhoz kikötött, a-hol ekkor az Austriai hadi hajós sereg' fő vezére Generális Marqui Pauluzzi is tartózkodott vasmatskákön, két Cs. K. Frégátókkal a Bellonával és Hébével, 's a Korvettével Károlinával 's egy Gályával. Itt látták a Saechturi vezérleése alatt lévő és öt Gyújtókkal együtt 27 hajókból álló Görög hadi hajós sereg-osztályt, a mely éppen ekkor jó erős északi széllel evezvén, hasonlóképpen oda Tinóhoz Nikolo nevű falu mellé a Cs. K. Frégától és a Korvettétől Károlinától nem messze hánytalan vasmatskáját és megállapodott. Ezen Görög hajók között egy Brigg egyenesen a Bellona felé vévén evezését, 's olly fordulásokat tévén, mellyek az Austriai fő vezérnek gyanusoknak tetszettek, ezen fő Vezér elébb csak jeladások azután két semmi-ártalmat nem okozó lövésék által megintette a Görög Brigg Kommandánsát, hogy távozzék el, hanem mikor látta, hogy nem engedelmeskedik és tovább is közelit a Cs. K. hajók felé; ekkor egész oldal-tüzet adatott reá, melly olly kárt tett a Briggnek, hogy azonnal Sya felé kénytelenített elvezni, hogy magát megfoldsztassa.

„Marquis Pauluzzi úr a Tinói kikötőhelyben két kereskedő hajókat talált, mellyek között egyik egy Orosz Bombár-

da, a' melly Konstánczinápoly felé evezett, s egy Hydrai prédáló által meglepettetvén, ez, mind a' hajót mind a' rajta lévő terhet elfoglalta. A' másik is Orosz hajó, s ezt egy Spétziai prédáló egészen kipredálta. Panasz érkezővén Marquis Pauluzzi úrhoz a' megkárosított tulajdonosoktól, ő a' prédálókat kényszerítette az egyiknek kárát 2500 Piasterekkel, a' másikat 12,000 Piasterekkel vissza fordítani. A' Hydrai prédáló azonközben, kinek a' 12,000 Piastereket kellett volna fizetni, kinyilatkoztatta, hogy ő olly nagy summát lefizetni nem elégséges. A' Görög Admirális Sachturilo akarta tenni érette ezen summát, hanem tölle Marquis Pauluzzi úr nem fogadta-el, hanem Jul. 26-dikán Hydrához evezvén, elvitte oda a' prédálót is, hogy ott majd felvegye rajta a' kívánt summát; Admirális Sachturi pedig Tínotól Számos felé vette evezését.

Ezen elől említett Utas beszéli továbbá, hogy ő a' Kapudán Basa' vezérlése alatt lévő Török hajós serget látta, melynek egy része Skióval által ellenben a' Férj-Foknál állott, a' más része pedig a' Skala-nuovai öbölben evezett ide-stova. Egy harmadik része Suda felé fordult, hogy az Egyiptomi hajós sereggel össze tsatolja magát. A' Török hajós sereg 45 hajókból, ugymint: 6 Linéa, 12 Frégát hajókból s több apróbbakból állott. A' Török hajók között egy olly nagy Korvette is találtak, a' melly tsupán Frank emberekkel van megrakva az első és második Kapitányon kívül. Ezen Frank-emberek megesküdtek, hogy nem nyugosznak addig, míg azon 30 Frankokért, kiket a' Görögök egy Török Frégáton, mellyet két esztendő előtt Szyránál elfogtak vala, találván, kínosan megöldöklöttek, bosszút nem állanak. —

„Mondja azt is ezen Utas, hogy Számos szigetén meghasonlottak a' lakosok; s egy rész által akarja magát a' Törökök-

nek adni, a' más rész pedig védelmezni akarja magát.

Ugyan a' Triesti Observatorban talátnak még más három levelet, Jul. 17-dik, 19-dik és 26-dik napjairól, de a' melyekből már csak azon dolgokat teszszük kivonásban ide, a' mellyek a' már felhozott Utasnak beszédeiben elé nem fordultak, mint itt következnek: —

„A' Bona-Dea nevű Ausztriai kereskedő hajó, melynek Kapitány Matteo Martinolics a' vezére és a' Három-atyafiak nevű Orosz Brigantine Kapitány Minarich Simon vezérlése alatt, épületre való gerendákkal lévén terhelve, s az első Damiette a' másik Alexandria felé lévén utasítatva, egy Ipsarai prédáló által Alexandretténél kipredáltattak, s azután Nápoli-di-Romániába vitettek. Ez a' tengeri ragadozás most nem olly gyakran történik mint eleintén, melynek az az oka, hogy a' Görög hajók nagyobbára mind Hydránál gyülekeztek össze, a' Török hajós Osztályokra figyelmezővén, hogy ezek mit fognak mozdítani s hogy ahhoz képest tegyék osztán ők is mozdulásaiikat: de azonban jó alkalmatosság adván elé magát olykorolykor most is történnek e-féle zsákmányolások. Csak kevés napok előtt történt, hogy a' Mistix név alatt esmeretes Görög Zsákmányolók a' Telemach nevű Orosz Brigantinét, a' melly Giokamo Karavia nevű Kapitány vezérlése alatt evezett, meglepven, eleségétől s kevés nálla találtatott kész pénzétől megfosztották, hanem a' terhet, mellyet vitt és a' melly csak gabonából állott, nem bántották.

„Azon két hajók, a' Bona-Dea és a' Három-Atyafiak, mellyekről feljebb emlékeztünk, Nápoliba vitettetvén, ott a' rajtok találtatott holmik a' Zsákmányolási Itélőszék által mind konfiskáltak, hanem magok a' hajók elbotsáttatván, az olta Syrához megérkeztek, s innét a'

Kapitány Hamilton által vezéreltetett Anglus Frégát Cambrián oltalma alatt Smyrnához eveztek. Generális Marquis Pauluzzi Mikonihoz evezett, hogy azon ezer Piastereket, mellyeket ezen sziget már régen megfizetni tartozott volna, felvegye, de semmire se mehetvén a lakosokkal, 400 embert köntelenítettett a szárazra kiszállítani, s csak ezeknek segedelmekkel hajthatta fel a mondott summát. Ezen expeditziója az Austriai fő vezérnek Jul. 21-dikén történt, s ő innét evezett azután Tinóhoz, hol azon Hydrai Polábert és Spéziái Brigget, mellyek az Orosz hajókat kitérítették, megtelepte.

A m é r i k a.

A Mexikói Országlozók két Biztosságokat nevezett vala ki, hogy készítsenek egy olly Útasítási plánumot, mellyet a Romai Udvarhoz küldetett Mexikói Nagy Követnek, követésre, eleibe lehessen adni. Ezen plánumot a Biztosságok már elkészítették, és ez, hogy előre mindenek ítéletet tessenek rolla, a Szenátus parantsolatjára linyomtattatott és közönséggé tétetett. Hoszszú Elő-Beszéd után ezen Romai Követségi egész tudomány, követhető 15 Czikkelyekbe van befoglalatra:

1). A Mexikói Respublika' Religiója a Romai Catholika Religio. Ezt a nemzet a maga törvényeinek oltalmok alatt tartja, és minden más Religiónak közönséges gyakoroltatását tilalmazza — 2). A Respublika' Országlozói az Összetsatolódásra megkívántató minden eszközöket elő veszen, hogy a Romai Pápával való Összetsatolódást, kit ő a Közönséges Egyház' Fejének lenni esmér, fenntarítsa és meg erősítsse. — 3). A Respublika' Országlozói, a mi a Dogmát illeti, alája van a közönséges Egyházi Gyűlések' végzéseiknek vettetve: de a mi az Egyházi Fe-

nyítéket illeti, ezen tekintetben tetszése szerint teszen határozást, hogy mit fogadjon-el mit ne — 4). A Mexikói Közönséges Congresszus kizsoritó tellyes hatalommal fel van ruházotva, a Respublika' földjén a Patronatusi Jusoknak regulázására. — 5). Ugyan ezen Congresszus fenntartja magának azt, hogy a Papság' jövedelmét ő határozza-meg. — 6). A Mexikói Metropolita Megyéket állithat-fel, tsátolhat össze, választhat-el, és organizálhat a Közönséges Congresszus által meg erősített határokkal megegyezőleg. — 7). Ugyan ezen Metropolita, vagy ennek nem léteben az idősb Püspök erősíti-meg a Suffragan (Érsekek' alatt lévő) Püspököket. Ezek erősítik-meg a Metropolita' választását. Mind két esetben jelentés tétetik a dologról Pápa ő Szentségének. — 8). Minden Papi tárgyának a Respublika' földjén kell végképpen eligazittatni az Egyházi rendszabások és törvények által megrendeltetett módok szerint — 9). Semmi Idegen nem gyakorolhat a Respublika' földjén semmi Papi ítélet tételben álló Akát — 10). A Religiosus egyesületek (Barátok és Apátzák) pontosan követni tartoznak Szerzetjeiknek regulájikat, mennyiben a Respublika' törvényeivel és a Kánoni határozásokkal nem ellenkeznek. Minden esetek, mellyekben eddig a Respublikán kívül lévő Tisztikarokhoz kellett járulni, a Metropolita' alá adattatnak — 11). A Metropolita birni fog az arra megkívántató hatalommal, hogy a mind két Nem béli Régularis Szerzetekből való szemellyeknek, a kik ezt kívánni fogják, szekularizálására lépjen, s ezt a Megyés Püspökre is rá bízhatja — 12). Meg fog kértetni a Pápa, hogy egy Közönséges Conciliumot hivattasson össze — 13). Esztendőnként 100,000 Pésóst (500,000 Frankot) küld a Respublika' Pápanak, mint a szent Szék' szükségeire szolgáló önként való adományt — 14). A több A-

merikai Republikákkal is alkudozásokra fog lépni a Mexikói Országglószék, hogy a Pápi dolgokat illető eszközök eránt egyet értven, Pápa ő Szentsegének, lehető hamarsággal egy megegyező plánumot terjeszzenek elejbe — 15). A Mexikói Országglószék különös gondot fog azon Czikkelyekre fordítani, mellyek eránt a több Republikákkal egy ilyen megegyező plánum el nem készülhetne.“

A Kolumbii rendkívülvaló Congresszus, melnelutánna a Végre hajtó hatalomra egy törvény által rá bízta, hogy a Republikának minden segedelemkütfejeit megnyitván a felvett tőkepenzék kamatját fizesse meg 's ez által a Hitelt az Anglus népnelállítsa helyre, ezzel Máj. 28-dikán ülését beregezte.

A La-Guayrából Jul. 3-dikán indult tudósítások szerént az Országglószék és a G. Paetz' sergei között semmi ellenségeskedések elé nem fordultak volt még addig, hanem Paetz minden eszközök által iparkodott hadi erejének nevelésén. Ő már Valenziában különös Congresszust gyűjtött össze annak meghatározására, hogy mitsoda Orzáglási módot adjanak Veneczuélának.

Karthágenát oda kellett hagyni az egy ideig ott olázkodott Spanyol hadi hajóknak, mint hogy már 10 napoktól fogva nem mutatták ott magokat.

A Carakásból járó Kolumbiánó nevű Ujság Jun. 28-dikán nagyon hosszasan beszéllett arról, hogy valyon jó lenne-e Kolumbiának kormányoztatására azt a Szövetségi Systemát felvenni, melly a Guatimalai, Mexikói és Észak-Amerikai Republikákban fennáll. Jovalltatik ezen előadásban, hogy a véghetetlen kiterjedésű Kolumbiát szakaszszák ismét azon három nagy tartományokra, mellyekből régen ál-

lott 's adjanak mindeniknek magános helybeli Congresszust. A három tartományok legyenek: Veneczuela, Uj-Granada, és Quito. Fő, vagy Országglószéki várost, mennyiben lehet mindeniknek a közepin kell határozni. A mi a magános három Congresszusok' jusait illeti, ezek mindenikben tsak a tartomány kormányozására 's az ő helybeli hasznainak előmozdítására terjedjen-ki: a mi pedig a Republika' jövedelmeit, fegyveres erejét 's több e-félé közönséges ügyeit illeti, ezen tárgyak egyedül tsak a Közönséges Congresszus' keze alá tartozzanak, minden belső és külső Politikai nagy tárgyakat illető kérdéseknek meghatározásával egyetemben. Carakásban olly reménség táplálta az embereket, hogy ezen plánum valósággal be fog vétetetni Bolívárnak hazajövetele után Kolumbiába is.

Londoni levelek után, mint fontost, úgy közlik sok ujságok, némelly Amerikai új Republikákról, a következő tudósítást: — „

„A Végrehajtó Hatalom össze gyűjtötte Perü fő városában Limában Márctius 25-kén az oda már olly számmal össze gyülekezett Képviseleket, a mennyi a törvény szerént elég arra, hogy a Congresszust ki lehessen nyitni. Hanem seletébb nagy részrehajlási faktziók mutatták ki magokat mindjárt, úgy hogy félbe kellett az ülést szakasztani, a nélkül, hogy valami határozás tétetődhetett volna. Azután az Orzáglótanáts úgy igazította-e a dolgot hogy maga Szenátusi Hatalmat révén-fel, ugyan ő fogja megvizsgálni a Képviselek' meghatalmaztatását 's ő fogja meghatározni, hogy mellyiknek van bévehető meghatalmaztatása, mellyiknek nints. Azután arról adott Hirdetést-ki az Orzáglótanáts, már mint Szenátus, hogy a Congresszus' tagjai a Constitúzióra való megesküvés végett álljanak elé. Hogy fog vég-

hez menni ezen esküvés, későbbre fogjuk megtudni.

„Hanem, hogy Peruban még nagyon erős a Spanyol részre-hajlás, ezt tagadni lehetetlen. Ide járul, hogy a Spanyol, minden idegen kereskedést kizáró Systema alatt, Perunak némelly pontjai, feletébb sok nyereséget hajhattak magoknak. Innét lehet megmagyarázni, hogy Limát közönségesen csak Ezüst városnak szokták volt nevezni. Természeti dolog, hogy ezen régi jó állapotot sokak nem könnyen felejtik.

„Benito-Oaga-Donás nevű Gróf, ki a Torre-Taale Elölülösködése alatt Hadiminister volt, és Don Terán, Ápril. 15-dikén Limában a közönséges piacon lövettettek agyon.

„A csendes Bolivár nevű, Felső Perui Respublika' első Constituens Gyűlése Május 25-dikére volt határozatra.

A Bogotában, az Anglus adósságok' fizettetésére megrendeltetett adózási parantsolatok olly kemények, hogy meg a Papságnak ingatlan jószágai és tizedei se kiméltettek-meg.

Portugallia.

A' Parisi Csillag ezeket közli Aug. 23-dikán estve:

A' Portugalliai Hadi Minister Sal-danha-Daun illy Katona Patona Parantsolatot intézett Aug. 6-dikán az ármádához: — „Vitéz Portugallus Katonák! kik a Bonaparte' Legióját megreszkettettek, ne engedjétek magatokat az új Constitúciónak ellenségei által megsalattatni, hogy Europa ne tseréljen fel benneteket a' 24-dik gyalog Regimentbéli 211, és a' 17-dik béli ugyan annyi, s a' 2-dik Lovas Regimentbéli 80 Rebelliseltkel. De egyéb cránt is, legyetek bizonyosok a' felől, hogy a' Régens Princzaszszony, ki a' maga Felsőgea testvérénck IV-dik Pedrónak, az ő

Országá Portugallia' megtartásáért felelnei tartozik, azon megátalkodottakat, kik az ő Constitúzióját elfogadni nem akarják, meg fogja fenyíteni tudni.“

A' Régens Princzaszszony illy Végzést hirdettetett-ki: — „A' 17-dik és 24 dik gyalog Regimentek a' rebellálásért való büntetésül örökre eltöröltetnek. Mind azok a' tiszték és közemberek, kik ezen Regimenteknek rebellálásában részt vettek, állitassanak hadi kőörszék' elejébe. Azoknak, kik megbánást éreznek s az Alentéjói és Tra-los-Montesi Kommandánsok közzül vallamellyiknél magokat jelenteni fogják, 8 napi várokozási idő engedtetik. Két új gyalog és egy lovas Regimentek organizáltassanak haladék nélkül, a' két elsőbek 25 és 26, az utolsó 13 számok alatt.

Egy Biztosság neveztetett-ki, hogy a' Cortési Gyűléseknek alkalmas épületeket keressen-ki. Ha olly épület nem találtatna, hogy mind két Kamarák megférjenek benne, ezen esetben mindenik Kamarának egy-egy különös épületet kell rendelni, feltéven azt, hogy csak ugyan legyen valamelyikben egy olly nagy szála, melyben, ha valamely környülállás szükségessé fogja tenni, mind két Kamarák öszsze gyűhessenek.

Ugy vagynak a' rendelések tételtetre, hogy a' Cortesek Sept. 19 dikére gyűljenek öszsze, de azt vélük közönségesen, hogy Oktob. 12-dikére, mint a' Pedro Császár születése' napjára fogják halasztani az első gyűlést.

B é c s.

Császár és Király Ő Felsőge méltóztatott Losontzi Báró Bánffy Miklós g Urat, az ő tudomány béli tehetségeire s a' Felsőges szolgálatban eddig bizonyított buzgó szorgalmára nézve való tekintetből, az Erdélyi Királyi Kormányozószéknel Honorárius Concipistává kinevezni.

A' pénzfolyamat Augustus' 31-dikén;
közép-érf:
 A' Státus' 5-p. Centes Obligázióji 91 5/16
 Az 1820-béli sorsosok, 132
 Az 1821-béli hasonlók, 115 5/5
 Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá-
 zióji, 45 1/2 forint. keltek, mind C. ben.
 A' Bankó Aktziák keltek 1075 forinton
 Conv. Pénzben.

Magyar Ország.

Posony Aug. 29-dikén. — Azon Izenet, melyről közelébb költ Ujságunkban emlekeztünk, a' Kerületi Ülésben elévégeztevén, végre az Augustus 26-dikán tartatott 137-dik Országos Ülésben megfontoltatván, kevés változtatással a' Mág-nások Táblájához által küldetett, és ott felolvasztatván Diktatúrára bocsáttatott. Ugyan ezen Izenetet a' Mág-nások' Táblája Aug. 28-dikán a' 138-dik Országos Ülésben fontolás alá vette, 's az Ülés déli egy óránál tovább terjedvén, a' Rendek-nek ekkor nem lett ülése.

Zágrábból e-képpen ír az ott kijövő

Luna nevű ujság: — „

„Duzek Borbára nevű 7 esztendő-s leányka, Zágrábtól egy órányinál va-lamivel nagyobb távolságra fekvő Ivan-tzi nevű falunak határán szarvasmarhákat légteltvén a' mezőn, a' gyermekekre hirtel-en és nagy sebességgel rá rohant egy nyös-tén Farleas, 's harapást ejtett rajta. Ha-nem, nem lehet eléggé bámulni, hogy itt mit véghez vitt a' Mindenható segedelem! Midőn a' gyenge leányka a' vad állattal való tusakodásban már csak nem egész-zen el lankadva magán kívül volna, a' hozzá nem meszsze legelő tehenek és ök-rök által mentetett-meg a' szemé előtt ál-ló szellyszaggattatástól, mellyek a' Far-kasra rohanván, azt, sarvaikkal úgy össze-döfölték, hogy kéntelen volt futás által

megtartani magát. Azon közben a' gyer-mek keserves kiáltozására 's a' barmok' szokatlan öszszeszaladására 's lármájokra, mezei munkás emberek is szaladtak oda; kik még azon napon vadászatot tartottak 's olly szerentsések voltak, hogy a' követ-kezett reggel a' Stenyevetzeri erdőben a' vadállatot felhajtották 's meg is lölték. Reménség van, hogy egy hamar elé hiva-tott Orvosnak segedelme által a' gyermek is meg fog életben tartatni.

Sopronyban Aug. 17-dikén az Augustána Vallásnak a' Dunán túl lévő Kerületbeli hívei pompás inneplést tartot-tak, melyben minden jelenlévők tiszta és szívbeli részvételre indítottak. — Ugyan is Méltóságos Aszódi Báro Podmanicz-ky Károly, Bányász Kamarának Taná-tosa ezen Kerület' Fő Inspectorának bé-iktattatott, melyre a' múlt esztendei Junius 8-dikán a' Pápai gyűlés egy akarattal ki-kiáltotta. Ez történt az ide való Evangéli-kusok templomában délelőtt 9 óraker, és a' Kerület' minden tájainak közel 200 papi, és világi rendű Követjei, ezeken ki-vül minden rangú, korú, és nemű nagy gyülekezet volt jelen ezen inneplésen. Mi-nekutánna a' tisztelt béiktatandót számos Deputatio vezette szárlásáról az Isten' há-zába, és a' bemenetelnél ismét más kö-szöntötte, az oltárhoz közelített, hol az ő, és a' Kerületnek többi fő személyei' szá-mára székek voltak készítve. Erre elkezdő-dött a' Veni Sancte, különösen ezen innepre készített énekléssel, és Tiszt. Tu-dós Szűts István Censsenior, és Télihi Prédikátor Úr erre alkalmaztatott beszé-dett tartott. — Ezután következett volta-képpen a' béiktatás. Fő Tisztelendő Kis János, Superintendens Úr rövid, fontos beszédében kijelenté az egész Kerületnek megegyező kívánságát, és azt a' Fő In-spector Úr' jó akaratjába hathatósan aján-lá. A' béiktatott Úr erre igen velős, és

méltóságos beszéddel felele, és háromszori Eljén! kiáltás után az új Fő Inspector Úr megesküdt a' Kerületnek világi Jegyzője által felolvastatott forma szerint; és az említett énekek befejező versét végezték az innapi szertartást. — Azután olyan tárgyakról folyt a' tanátskozás, mellyek a' Kerületi gyűlésnek mindenestendőben tárgyai szoktak lenni. Ezen nap 1 1/2 óráig a' templomban voltak: más nap pedig a' Lyceum' hallgató palotájában reggeli 8 órától fogva délután 3 óráig. — Ezen alkalmatosságra ötféle verszetek jelentek meg, annak jeléül, melly jó érzéssel vannak mindnyájan az új Fő Inspector Úrhoz, és a' Duna jobb partján is, melly kedvesek a' Muzsák. — A' tudósító még ezen megjegyzést teszi hozzá: hogy a' mit ezen innapi szertartáson mondtak, szözlöttek, az mind Magyar nyelven történt, és a' Muzsák is örvendező énekeikkel ugyan ezen nyelven szolgáltak.

az erántok való megelégedésnek bizonyosságul köz felleáltással az egész Közönség által kihivattattak, és azon ohajtást gerjesztették magok eránt a' számos nézőkben, hogy vajha más nagyobb, és mélyebb daraboknak is előadásával gyönyörködtethették volna a' nemzeti érzést.

A' túzi szerentsétlenségek a' Dunántúl olly szörnyen szaporodnak, hogy hiteles tanúk beszédek szerint a' népnek tellyes elrémülésére méltó okot szolgáltatnak. Ugyan is Aug. 16 ra virradóra a' Füredi Savanyó-Vizen tűz támadván az úgy nevezett régi Traktért, és a' fordő-házat elemészette. Valamint más nap a' közel lévő Füred Helységben is tűz támadván, egy pár Házat hamuvá tett, és a' népet egész rémülésbe hozta. — Káros tűz volt két ízben Körmondön, és egyszer Vas-Várott is; úgy Oszkón, és más helyeken.

E r d é l y.

Budáról. A' Borsod Vármegyei Nemzeti Színjászó Társaság a' múlt hónap végével ide megérkezvén, a' Budai Játékszínen egy néhány daraboknak előadásával tellyesen megnyerte a' közmegeledést; nevezetesen a' legelső nemzeti Operának Béla Futásának helyes előadása által, a' nagy számú Közönség, melly örömmel és érzéssel halgatá anya nyelvünlnek a' muzsikális énekekre is tökéletes alkalmas voltát, azzal mutatta meg eránta való megelégedését, hogy annak másodszori előadására még nagyobb számmal gyülekeztenek öszve. Különösen pedig Székely-né Aszszony, valamint mindég, úgy most is a' Szebeni Erdőnek, és Batori Máriának előadása által, nem különben Székely, és Celestin Urak is annyira magokra vonták a' köz kedvet, és figyelmet, hogy valamint a' játékoknak folyta alatt több ízben, úgy a' végein is

A' Szebeni Magistrátus illy Hirdetést tétetett Aug. 14-dikén közönségessé: — „Mintbogy az Udvari Konsularis Ágensknek jelentéseik szerint Moldovában és Oláh országban az ott kiütött Pestis feletébb nagyon terjed, erre nézve az Erdélyi Fő Méltóságú Kormányozó Szék az egészségnek ezen Nagy Fejedelemségben lehető fenntartatása végett Atyáskodó gondossága szerint a' múlt Augustus' 7-dikén költ Határozása által megrendelni méltoztatott, hogy a' mondott hónapnak 25-dikétől fogvást, mindazokkal Standrecht szerint kellessék bánni, kik az egészségre nézve kiadatott 's kiadandó rendelkezések által hájgák. Melly is ezennel mindeneknek tudokra adatván, egyszersmind azia közönségessé tétetik, hogy kedvelien törteneteknek megelőztethetéseket végett ennek utánna senki a' maga lakóhelység béli

Előjáróság úti vagy egészségi passusa (szadzsági levele) nélkül azon helységből, ahol lakik, elútozni ne bátorkodjék."

J e l e n t é s

Hogy a' Tudós Nemes Magyar Közönség a' Felső Magyar-oroszági Minerva' mostani állapotjának miben létét tudhasa, jónak találtuk a' Redakciónak és Kiadónak nevelében a' következő Jelentést ide iktatni: —

Folyó-írásunk' ez idei 2 dik Negyedje rendes idejénél később jelent-meg — nem miattunk, hanem I g a z S á m u e l Úrnak Bécsben történt meghalálózása, 's a' második Negyed' előtt álló kép' érkezésének e' szomorú esetből származott elkésése miatt.

Sajnálva kell itt megvallanunk a' Közönség előtt, hogy Elő-fizetőink' száma ez idén felette kicsiny. Mikor mi a' kérdésben forgó Folyó-írás' kiadásához fogtunk, minket nem egyéb mint a' Hazai Nyelv' és Literatura szent ügye elő-mozdításának kívánása buzdított. Nagy esmeretlenséget árultunk volna el Hazánk' jelen állapotjánál, ha egy Magyar Folyó-írás kiadásánál, hasznót remélnék vala. Szomorúan tudjuk azt mindnyájan, 's csak rajtuk magunkon áll, hogy e' vallomány' szégyene, annak lételevelé együtt elenyésszen, hogy Honnunkban a' Magyar könyvek — Magyar Folyó-írások' Kiadóji szerentsésoeknek tart-hatják magokat, ha annyit vesznek-bé, hogy a' nyomtatás és egyéb költségek' ára vissza-pótolhassék. De ennyit legalább ki-vanni, nem csak lehet, de kell is. Honnunknak több mint egy útra van szükség, mellyen a' Tudományok 's a' Hazai Nyelv terjesztődjék. — Minden Magyar Folyó-írás' ügye, Nemzeti ügy tehát — 's mindenkit a' ki a' Honni Nyelvnek, 's kö-

vetkezésésképpen a' Nemzeti betsületnek és dísznek barátja, közelről illet. Ugyan, akkor fognánk e' a' szép pályán elmaradni — mikor 50 esztendei tusakodások után egy szép nap' ditső reggele derül? — mikor az út már felig verve van, 's mikor Hazánk Kép-viselőji az Ország-gyűlésén nemes törekedések és áldozatok által igyekeznek maradandóvá tenni azon díszet, 's győzhetetlenné azon erőt, melly ránk csak Nemzeti Nyelvünk' és Literaturánk' művelése által hárámolhat?

Ezen érzeményekkel hívunk mi meg minden Hazafit Folyó-írásunk' elő-mozdítására! — ezen szempont alatt kérjük e' tárgy tekintetni. Méltóztassanak azok, kik bennünket elő-fizetéssel megtiszteltek, de tartozásaitkat, még a' tavalyi esztendő' se tették-le, ezeket minél előbb vagy a' Posta' útján, a' Kiadóhoz küldeni Kassára vagy Pesten Könyváros Eggenberger, Pósonyban Könyváros Schwaiger Uránál letenni — azon elő-fizetést beszédő Urakpedig a' kiknél a' tavalyi vagy ez idei Summak letéve hevernek, nekünk ezeket minél előbb beküldeni; meggondolván ezen utolsóik, hogy azon nemes ügy, melyben fáradoznak, megérdemli hogy elő-segíttetésék, 's hogy ezen Intézet elenyészése esetében, ők fognak a' Haza előtt nagy részt okoztathatni.

Mi részünkről, azoknak kik eddig elé, készséggel és pontossággal felelték meg kéréseinknek, hálás köszönetünket nyújtjuk — 's ígérjük, hogy — ha csak az utolsó szükség el nem tilt szándékunktól, állhatatosan fogunk igyekezni, azon úton mellyett választánk, Hazánknak — ezen szeretett és közös Anyánknak — szolgálhatni.

Kassán, Július' 20-dikán 1826.

A' Redakció és Kiadó.